

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av vägtrafiklagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att vägtrafiklagen (267/1981) ändras så, att bestämmelserna om skyldighet att använda bilbälte och om användning av skyddshjälm utvidgas att gälla fyrhjuliga fordon i kategori L.

Det föreslås att en anordning som förhindrar olovlig användning inte längre skall vara obligatorisk på mopeder.

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och förslagna ändringar

Enligt förslaget till ändring av förordningen om fordons konstruktion och utrustning (1256/1992) skall de nationella bestämmelserna om typgodkännande av motorcyklar och mopeder och andra krav ändras så, att de motsvarar bestämmelserna i direktiv 92/61/EEG om typgodkännande av två- och trehjuliga fordon och därtill anslutna specialdirektiv 97/24/EG. Förordningen avses träda i kraft den 1 maj 1998. På grund av de ändringar som görs i förordningen bör även vägtrafiklagens bestämmelser om anordningar för förhindrande av olovlig användning av mopeder, användning av bilbälte i karosseriförsedda fordon i kategori L och användning av skyddshjälm i fordon i kategori L ändras.

2. Propositionens verkningar

Verkningarna av lagen hänför sig främst till trafiksäkerheten. Konstruktionen hos fyrhjuliga motorcyklar och lätta fyrhjuliga fordon, som konstruktionsmässigt är jämförbara med mopeder, motsvarar inte konstruktionen

hos bilar när det gäller säkerhet. Med användning av skyddshjälm i dylika fordon försedda med öppet karosseri samt med användning av bilbälte i täckta fordon försöker man minska risken för allvarliga skador vid eventuella olyckor.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid trafikministeriet. Beredningen av propositionen har skett parallellt med beredningen av förslagen till ändring av förordningen om fordons konstruktion och utrustning, förordningen om användning av fordon på väg och förordningen om registrering av fordon. I samband med remissbehandlingen av förslaget till ändring av förordningen om fordons konstruktion och utrustning begärdes även utlåtanden om de delar som gäller användning av bilbälte och skyddshjälm. De som avgav utlåtande har i allmänhet inte haft något att anmärka på i fråga om utvidgandet av kraven att även gälla fyrhjuliga fordon i kategori L. Propositionen har inte granskats av justitieministeriet på grund av den brådskande beredning.

DETALJMOTIVERING

83 b §. Framöver skall det inte vara obligatoriskt med en anordning som förhindrar olovlig användning på mopeder. Enligt direktiv 92/61/EEG får en medlemsstat inte hindra ibruktagande av mopeder som inte är försedda med en sådan anordning. Enligt 133 § i förslaget till ändring av förordningen om fordons konstruktion och utrustning skall en låsanordning eller annan anordning som förhindrar olovlig användning hos mopeder och lätta fyrhjuliga fordon, om en sådan har installerats, endast uppfylla kraven. Det föreslås att man slopar den i 83 b § 1 mom. vägtrafiklagen nämnda skyldigheten att förse mopeder med en anordning som förhindrar olovlig användning.

Enligt 40 § 3 mom. förordningen om ändring av förordningen om fordons konstruktion och utrustning (902/1997) godkänns tändningslås som en anordning för förhindrande av olovlig användning i andra bilar än person- och paketbilar. Uppmjukningen grundar sig på tillämpningsområdet för direktivet gällande skyldigheten att använda anordningar för förhindrande av olovlig användning och egenskaperna hos dem. Skyldigheten att använda nämnda anordning skall i 83 b § 1 mom. vägtrafiklagen avgränsas att gälla enbart person- och paketbilar samt motorcyklar.

88 §. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas punkter 4 och 5, enligt vilka föraren och passagerarna under körning skall använda bilbälte i trehjuliga motorfordon försedda med karosseri och i andra fyrhjuliga motorfordon försedda med karosseri än bilar. Med trehjuliga motorfordon avses trehjuliga mopeder eller trehjuliga motorfordon i kategori L₅. Med andra fyrhjuliga fordon än bilar avses lätta fyrhjuliga fordon, om vilka bestäms i 5 § och 8 kap. i förslaget till ändring av förordningen om fordons konstruktion och utrustning, och fyrhjuliga motorfordon i kategori L₅, om vilka bestäms i 4 § och 7 kap. i nämnda förslag. Enligt 115 och 141 § i den föreslagna förordningen skall det inte vara obligatoriskt att installera bilbälten i tre- eller fyrhjuliga motorfordon i

kategori L vilkas egenmassa underskrider 250 kg. Skyldighet att använda bilbälte skall gälla i de fordon som är försedda med bilbälten.

89 §. Enligt gällande bestämmelser måste förare och passagerare i trehjuliga fordon i kategori L₅ inte använda skyddshjälm. I fordon som inte har något karosseri eller som är försedda med öppet karosseri utan störbåge är risken stor att föraren och passagerarna skadar sig vid olyckor. Att använda skyddshjälm är viktigt för att undvika skador på huvudet. Därför borde skyldigheten att använda skyddshjälm gälla alla förare och passagerare i fordon i kategori L. Således gäller skyldigheten att använda skyddshjälm även förare och passagerare i fyrhjuliga motorfordon i kategori L₅ och lätta fyrhjuliga fordon. Det föreslås att till lagens 89 § fogas omnämmanden av trehjuliga motorfordon och andra fyrhjuliga motorfordon än bilar.

Användning av skyddshjälm skall inte vara obligatorisk för förare och passagerare i trehjuliga mopeder försedda med täckt karosseri, lätta fyrhjuliga fordon eller motorfordon i kategori L₅. Om undantag när det gäller användningen av skyddshjälm bestäms i 6 § förordningen om användning av fordon på väg, som samtidigt ändras.

Det föreslås att rubriken för 89 § vägtrafiklagen förkortas. Dessutom skall bestämmelserna i paragrafen grupperas i en tydligare form. Det föreslås att paragrafens sista mening avskiljs till ett eget 2 mom.

1. Ikraftträdande

Lagen utvidgar gällande bilbältes- och skyddshjälmkrav att även gälla nya fordon i kategori L, vilka skall vara tillåtna i trafiken fr.o.m. den 1 maj 1998. Därför föreslås lagen träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 83 b §, 88 § 1 mom. och 89 §, dessa lagrum

sådana de lyder, 83 b § delvis ändrad i lagarna 989/1992 och 571/1994, 88 § 1 mom. delvis ändrad i lag 357/1987 och i nämnda lag 571/1994 samt 89 § i lag 671/1991, som följer:

83 b §

Fordons övriga konstruktion och utrustning

Person- och paketbilar samt motorcyklar skall vara försedda med en anordning som förhindrar olovlig användning.

Motordrivna fordon med minst fyra hjul skall vara försedda med en backningsanordning.

Bilar, trafiktraktorer och motorcyklar skall vara försedda med en hastighetsmätare eller en färdskrivare.

Motordrivna fordon samt deras släpvagnar skall vara försedda med tillverkningsnummer. Bilar och deras släpvagnar skall dessutom vara försedda med tillverkarens skylt.

88 §

Användning av bilbälte och annan säkerhetsanordning för bilsäte

Föraren och passagerarna skall under körning använda för sittplatsen monterat bilbälte eller vara fastspända i någon annan säkerhetsanordning

- 1) i personbilar,
- 2) i bussar vilkas största vid registrering och användning tillåtna totalvikt är 3,5 ton och som inte har särskilt konstruerade plat-

ser för stående passagerare, med undantag för passagerare på baksätena,

3) i paketbilar som är konstruerade för en högsta hastighet som överstiger 25 km/h, med undantag för passagerare på baksätena,

4) i trehjuliga motorfordon försedda med karosseri, och

5) i andra fyrehjuliga motorfordon försedda med karosseri än bilar.

89 §

Användning av skyddshjälm

Föraren och passagerare som fyllt 15 år skall under körning använda skyddshjälm av godkänd modell, om hinder inte finns till följd av sjukdom, skada eller andra särskilda skäl,

- 1) på motorcyklar,
- 2) i trehjuliga motorfordon,
- 3) i andra fyrehjuliga motorfordon än bilar,
- 4) på mopeder och
- 5) på snöskotrar.

Genom förordning kan bestämmas om befrielse på grund av fordonets speciella konstruktion eller köruppslagets särskilda natur.

Denna lag träder i kraf den

Helsingfors den 24 april 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Matti Aura*

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 83 b §, 88 § 1 mom. och 89 §, dessa lagrum
sådana de lyder, 83 b § delvis ändrad i lagarna 989/1992 och 571/1994, 88 § 1 mom. delvis ändrad i lag 357/1987 och i nämnda lag 571/1994 samt 89 § i lag 671/1991, som följer:

Gällande lydelse

83 b §

Fordons övriga konstruktion och utrustning

Bilar, motorcyklar och mopeder skall vara försedda med en anordning som förhindrar olovlig användning.

Motordrivna fordon med minst fyra hjul skall vara försedda med en backningsanordning.

Bilar, trafiktraktorer och motorcyklar skall vara försedda med en hastighetsmätare eller en färdskrivare.

Motordrivna fordon samt deras släpvagnar skall vara försedda med tillverkningsnummer. Bilar och deras släpvagnar skall dessutom vara försedda med tillverkarens skylt och mopeder med typskylt.

Förelagen lydelse

83 b §

Fordons övriga konstruktion och utrustning

Person- och paketbilar samt motorcyklar skall vara försedda med en anordning som förhindrar olovlig användning.

Motordrivna fordon med minst fyra hjul skall vara försedda med en backningsanordning.

Bilar, trafiktraktorer och motorcyklar skall vara försedda med en hastighetsmätare eller en färdskrivare.

Motordrivna fordon samt deras släpvagnar skall vara försedda med tillverkningsnummer. Bilar och deras släpvagnar skall dessutom vara försedda med tillverkarens skylt.

88 §

Användning av bilbälte och annan säkerhetsanordning för bilsäte

Föraren och passagerarna skall under körning använda för sittplatsen monterat bilbälte eller vara fastspända i någon annan säkerhetsanordning

- 1) i personbilar,
- 2) i bussar med en totalvikt på högst 3,5 ton som inte har särskilt konstruerade platser för stående passagerare, med undantag av passagerare på baksätena, och

- 3) i paketbilar som är konstruerade för en högsta hastighet som överstiger 25 km/h, med undantag för passagerare på baksätena.

Föraren och passagerarna skall under körning använda för sittplatsen monterat bilbälte eller vara fastspända i någon annan säkerhetsanordning

- 1) i personbilar,
- 2) i bussar vilkas största vid registrering och användning tillåtna totalvikt är 3,5 ton och som inte har särskilt konstruerade platser för stående passagerare, med undantag för passagerare på baksätena,

- 3) i paketbilar som är konstruerade för en högsta hastighet som överstiger 25 km/h, med undantag för passagerare på baksätena,

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

4) i trehjuliga motorfordon försedda med karosseri, och

5) i andra fyrhjuliga motorfordon försedda med karosseri än bilar.

89 §

89 §

Användning av skyddshjälm för motorcyklist, mopedist och snöskoterförare

Användning av skyddshjälm

Föraren av en motorcykel, moped eller snöskoter samt en passagerare som fyllt 15 år skall under körning använda skyddshjälm av godkänd modell, om hinder inte finns till följd av sjukdom, skada eller andra särskilda skäl. Genom förordning kan stadgas om befrielse på grund av fordonets speciella konstruktion eller köruppsdragets särskilda natur.

Föraren och passagerare som fyllt 15 år skall under körning använda skyddshjälm av godkänd modell, om hinder inte finns till följd av sjukdom, skada eller andra särskilda skäl,

1) på motorcyklar,

2) i trehjuliga motorfordon,

3) i andra fyrhjuliga motorfordon än bilar,

4) på mopeder och

5) på snöskotrar.

Genom förordning kan bestämmas om befrielse på grund av fordonets speciella konstruktion eller köruppsdragets särskilda natur.

Denna lag träder i kraft den

